

ОПРЕДЕЛЕНИЕ № 113

31.01.2023г., гр. Хасково

Административен съд – Хасково, в закрито заседание на тридесет и първи януари през две хиляди и двадесет и трета година, в състав:

Председател: Василка Желева
Членове: Цветомира Димитрова
Павлина Господинова

като разгледа докладваното от съдия Димитрова АНД (К) № 997 по описа за 2022 година, за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по касационна жалба от „Екострой” ЕООД, със седалище и адрес на управление: гр.С., бул./ул. „К.” № *** против Решение № 98/12.07.2022г. постановено по а.н.д. № 202256220200313/2022г. по описа на Районен съд, гр.С., с което е потвърден Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата с № 8505104327 издаден от Агенция ”Пътна инфраструктура” към МРРБ.

На 04.01.2023г. е проведено открито съдебно заседание, даден е ход по същество и делото е обявено за решаване. Преди постановяване на решение по делото, Административен съд - Хасково, в горепосочения тричленен състав, намира, че за правилното разрешаване на спора е необходимо тълкуване на разпоредби от правото на Европейския съюз.

Във връзка с това съдът счита за уместно да отправи до Съда на Европейския съюз преюдициално запитване относно тълкуването на приложимите към спора правни норми от правото на Съюза.

Съдът формулира съдържанието на преюдициалното запитване, както следва:

I. Запитваща юрисдикция :

Административен съд Хасково с адрес: Република България, пощенски код ***, град Х., улица „П.“ №***, телефон за контакт: ***; факс: ***, електронен адрес на съда: [***](#)

II. Страни по делото:

Касатор – „Екострой” ЕООД, с ЕИК ***, със седалище и адрес на управление: гр.С., бул./ул.„К.” № ***, представлявано от С.Д.Ш.

Ответник – Агенция ”Пътна инфраструктура”, към Министерство на регионалното развитие и благоустройството със седалище и адрес на управление: гр.С., бул. „М.” № ***, тел. № ***, ***

Контролираща страна – Окръжна прокуратура - Хасково с адрес : Република България, пощенски код ***, град Х., бул. “Б.” №***.

III. Предмет на делото:

Оспорва се Решение № 98/12.07.2022г. постановено по а.н.д. № 202256220200313/2022г. по описа на Районен съд, гр.С., с което е потвърден Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата с № 8505104327 издаден от Агенция ”Пътна инфраструктура” към МРРБ.

Касаторът твърди неправилност и незаконосъобразност на оспорвания съдебния акт и претендира отмяната му, както и отмяна на потвърдения с него електронен фиш.

Становището на ответника и на представителя на прокуратурата е, че обжалваното решение е законосъобразно и правилно, и следва да се остави в сила.

Производството пред Административен съд Хасково е по реда на глава дванадесета от Административно-процесуалния кодекс във връзка с чл.63в от Закона за административните нарушения и наказания.

Производството пред Административен съд Хасково е касационно, решението на съда е окончателно и не подлежи на обжалване.

IV. Факти по делото и становища на страните:

На 18.01.2022г. в 09.08ч. с устройство представляващо елемент от електронната система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от ЗП, намиращо се на път А-4 км 89+476, с посока намаляващ километър, включен в обхвата на платената пътна мрежа, по тол сегмент 1444910959 с дължина 5.120 км., е било установено движение на товарен автомобил влекач „Мерцедес ***“, с рег.№ ***, собственост на касатора, в състав с ремарке, с общ брой на осите на съчлененото пътно превозно средство - 5, с обща техническа допустима максимална маса на състава 44 000. Не е спорно и че на същата дата чрез бордовото устройство на ППС е подадена валидна тол декларация в Агенция „Пътна Инфраструктура“, чрез електронната система за събиране на тол такси, в която е било посочено че ППС е над 12т., категория EURO 3, с 2 оси. Дружеството не оспорва факта, че е заплатило тол такса съобразно декларираното в посочената декларация. Установява се от представения по делото доклад, ведно с приложените към него статични изображения във вид на снимков материал, които на основание чл. 167а, ал.3 от ЗДвП представляват доказателство за отразените в тях обстоятелства, че ППС с посочения рег. № ***, ведно с ремарке към него, е с 5, а не с 2 оси. Дължимата такса за изминато разстояние на км. съобразно чл. 27 от Тарифа за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа(в приложимата ѝ към датата на извършване на деянието редакция) за ППС категория N3, с технически допустима маса над 12 тона, EURO 3, с 2 оси е в размер на 0.08 лв/кв., а за ППС категория N3, с технически допустима маса над 12 тона, EURO 3, с 5 оси - в размер на 0.16лв/км.

С Електронен фиш за налагане на имуществена санкция за нарушение, установено от електронна система за събиране на пътни такси по чл.10, ал.1 от Закона за пътищата с № 8505104327, издаден от Агенция”Пътна инфраструктура” към МРРБ на „Екострой” ЕООД, гр. Свиленград за извършено нарушение по чл. 102, ал.2 от Закона за движение по пътищата и на основание чл.187а, ал.2, т.3 вр. с чл. 179, ал.3б от Закона за движение по пътищата е наложена имуществена санкция в размер на 2 500 лв. Независимо от налагането на това административно наказание, в електронният фиш е посочено, че „Екострой” ЕООД дължи заплащане и на съответна такса по чл. 10б, ал.5 от Закона за пътищата съобразно категорията на притежаваното от дружеството пътно превозно средство в размер на 167.00 лева. Със санкционния акт на дружеството е указано, че може да се освободи от административнонаказателна отговорност, ако в 14 – дневен срок от получаване на електронния фиш, заплати компенсаторна такса по чл.10, ал.2 от Закона за пътищата в размер на 750.00 лева при спазване на чл. 189е, ал.2 и 4 от Закона за движение по пътищата, в който случай електронният фиш ще бъде анулиран, а задължението по чл.10б, ал.5 от Закона за пътищата ще се счита за изпълнено.

Електронният фиш е обжалван от „Екострой”ЕООД пред Районен съд-С.. С Решение № 98/12.07.2022г. постановено по а.н.д. № 202256220200313/2022г. районният съд го е потвърдил, като е приел, че санкционираното деяние е доказано от обективна страна, поради което за извършването му правилно на търговското дружество е наложена имуществена санкция, на основание чл. 187а, ал.2, т.3, вр. с чл.179, ал.3б от Закона за движение по пътищата, в размер 2500 лева, както и такса по чл. 10б, ал.5 от Закона за пътищата в размер на 167 лева. Това решение е обжалвано от „Екострой” ЕООД, гр. С. пред

Административен съд Хасково, с искане за отмяната му и постановяване на друго по същество, с което да се отмени изцяло електронният фиш.

V. Отноними разпоредби на българското законодателство

ЗАКОН ЗА АДМИНИСТРАТИВНИТЕ НАРУШЕНИЯ И НАКАЗАНИЯ

Чл. 2. (1) Деянията, които съставляват административни нарушения, и съответните за тях наказания, се определят със закон или указ.

Чл. 13. (1) За административни нарушения могат да се предвиждат и налагат следните административни наказания:

а) обществено порицание;

б) глоба;

в) временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност.

(2) За административно нарушение, извършено повторно или на системно извършване, може да се предвижда наказание безвъзмезден труд в полза на обществото, което да се налага самостоятелно или едновременно с друго наказание по ал. 1.

Чл. 15. (1) Глобата е наказание, което се изразява в заплащане на определена парична сума.

Чл. 27. (1) Административното наказание се определя съобразно с разпоредбите на този закон в границите на наказанието, предвидено за извършеното нарушение.

(2) При определяне на наказанието се вземат предвид тежестта на нарушението, подбудите за неговото извършване и другите смекчаващи и отегчаващи вината обстоятелства, както и имотното състояние на нарушителя.

(3) Смекчаващите обстоятелства обуславят налагането на по-леко наказание, а отегчаващите - на по-тежко наказание.

(4) Заменяването на предвидените за нарушенията наказания с по-леки по вид не се допуска освен в случаите, предвидени в чл. 15, алинея 2 .

(5) Не се допуска също така определяне на наказание под предвидения най-нисък размер на наказанията глоба и временно лишаване от право да се упражнява определена професия или дейност, освен в предвидените в закон случаи.

Чл. 28. (1) За маловажен случай на административно нарушение наказващият орган не налага наказание на нарушителя, като го предупреждава писмено, че при извършване на друго административно нарушение от същия вид, представляващо маловажен случай, в едногодишен срок от влизането в сила на предупреждението, за това друго нарушение ще му бъде наложено административно наказание. С предупреждението наказващият орган прилага чл. 20, ал. 2 - 4 и чл. 21.

Чл. 83. (1) В предвидените в съответния закон, указ, постановление на Министерския съвет или наредба на общинския съвет случаи на юридически лица и еднолични търговци може да се налага имуществена санкция за неизпълнение на задължения към държавата или общината при осъществяване на тяхната дейност.

(2) Санкцията по предходната алинея се налага по реда на този закон, доколкото в съответния нормативен акт не е предвиден друг ред.

§ 1. от ДР на Закона за административните нарушения и наказания

(1) По смисъла на този закон: 1. „Електронен фиш“ е електронно изявление, записано върху хартиен, магнитен или друг носител, създадено чрез административно-информационна система въз основа на постъпили и обработени данни за нарушения от автоматизирани технически средства или системи.

(4) „Маловажен случай“ е този, при който извършеното нарушение от физическо лице или неизпълнение на задължение от едноличен търговец или юридическо лице към държавата или община, с оглед на липсата или незначителността на вредните последици или с оглед на други смекчаващи обстоятелства, представлява по-ниска степен на обществена опасност в сравнение с обикновените случаи на нарушение или на неизпълнение на задължение от съответния вид.

ЗАКОН ЗА ДВИЖЕНИЕ ПО ПЪТИЩАТА

Чл.102,ал.2 (Нова - ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.) Собственикът е длъжен да не допуска движението на пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата според категорията на пътното превозно средство. Ако в свидетелството за регистрация е вписан ползвател, задължението се изпълнява от него.

Чл. 167а. (1) Агенция „Пътна инфраструктура“ осъществява контрол върху заплащането на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата чрез електронната система за събиране на пътни такси.

(3) Електронната система за събиране на пътни такси по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата създава доклади за всяко установено нарушение по чл. 179, ал. 3 - 3в, към които автоматично се прилагат статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи. Докладите, заедно с приложените към тях статични изображения във вид на снимков материал и/или динамични изображения - видеозаписи, представляват доказателства за отразените в тях обстоятелства относно пътното превозно средство, неговата табела с регистрационен номер, датата, часа и мястото на движение по участък от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, и местонахождението на техническото средство - част от системата.

Чл.179(3) (Нова - ДВ, бр. 6 от 2004 г., изм. и доп., бр. 51 от 2007 г., изм., бр. 39 от 2011 г., бр. 105 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г. по отношение на пътните превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона)Водач, който управлява пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е длъжима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 300 лв.

(3а) (Нова – ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г.)Водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата, съобразно категорията на пътното превозно средство, се наказва с глоба в размер 1800 лв.

Чл.179, ал.3б (Нова - ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 16.08.2019 г.) Собственик на пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена длъжимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1

от Закона за пътищата, се наказва с глоба в размер 2500 лв. Глобата се налага на вписания ползвател на пътното превозно средство, ако има такъв. Ако собственикът или вписаният ползвател е юридическо лице, се налага имуществена санкция в размер 2500 лв.

Чл. 187а, ал.1 (Нов - ДВ, бр. 105 от 2018 г., в сила от 01.01.2019 г.; доп., бр. 23 от 2021 г., в сила от 19.03.2021 г.) При установяване на нарушения по чл. 179, ал. 3 - 3б в отсъствие на нарушителя се счита, че пътното превозно средство е управлявано от собственика му, а в случаите, в които в свидетелството за регистрация на пътното превозно средство е вписан ползвател - от ползвателя, освен ако бъде установено, че пътното превозно средство е управлявано от трето лице.

(2) Ако собственикът на пътното превозно средство е юридическо лице или едноличен търговец, за допускане движението на пътното превозно средство, без да са изпълнени задълженията по установяване размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, на собственика се налага имуществена санкция, както следва: 1. по чл. 179, ал. 3 - в размер 300 лв.; 2. по чл. 179, ал. 3а - в размер 1800 лв.; 3. по чл. 179, ал. 3б - в размер 2500 лв.

Чл. 189з. (Нов - ДВ, бр. 109 от 2020 г., в сила от 24.12.2021 г.) За нарушенията по този закон не се прилагат чл. 28 и 58г от Закона за административните нарушения и наказания.

ЗАКОН ЗА ПЪТИЩАТА

Чл. 10. (1) За преминаване по платената пътна мрежа се въвежда смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства и такси на база време и на база изминато разстояние:

1. такса за ползване на платената пътна мрежа-винетна такса за пътни превозни средства по чл. 10а, ал. 7; заплащането на винетната такса дава право на едно пътно превозно средство да ползва за определен срок платената пътна мрежа;

2. такса за изминато разстояние-тол такса за пътни превозни средства по чл. 10б, ал. 3; заплащането на ТОЛ таксата дава право на едно пътно превозно средство да измине разстояние между две точки от съответния път или пътен участък, като изминатото разстояние се изчислява въз основа на сбора на отделните тол сегменти, в които съответното пътно превозно средство е навлязло, а дължимите такси се определят въз основа на сбора на изчислените за съответните тол сегменти такси; таксата за изминато разстояние се определя в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство, броя на осите и от екологичните му характеристики и се определя за всеки отделен път или пътен участък.

(2) При установено движение по платената пътна мрежа, когато за съответното пътно превозно средство не е заплатена съответната такса по ал. 1, водачът на пътното превозно средство, неговият собственик или трето лице може да заплати компенсаторна такса, в който случай същият се освобождава от административнонаказателна отговорност. В този случай се освобождават от административнонаказателна отговорност и всички други лица, които могат да носят такава във връзка с конкретното пътно превозно средство.

(6) Размерът на таксите по ал. 1, 2, 4 и 5 и по чл. 10б, ал. 5 се определя с тарифа на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Условиата и редът за събиране на таксите по ал. 4 и 5 се определят с наредба на Министерския съвет по предложение на министъра на регионалното развитие и благоустройството. Обслужването на картовите плащания по събирането на приходите по ал. 1 се извършва по реда на чл. 4, ал. 5 от Закона за ограничаване на плащанията в брой, като

плащания могат да се извършват и чрез карти за гориво, издавани от лица, с които Агенция „Пътна инфраструктура“ сключва договори при еднакви публично оповестени общи условия.

(7) Условията, редът и правилата за изграждане и функциониране на смесена система за таксуване на различните категории пътни превозни средства на база време и на база изминатото разстояние, се определят с наредба на Министерския съвет в съответствие с изискванията на Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 1999 г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури наричана „Директива 1999/62/ЕО“ и Директива 2004/52/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за оперативната съвместимост на електронни системи за пътно таксуване в Общността. С наредбата се определят и условията и редът за събиране на таксите по ал. 1 и 2 и по чл. 10б, ал. 5

Чл. 10б. (1) Тол таксите се диференцират в зависимост от техническите характеристики на пътя или пътния участък, от изминатото разстояние, от категорията на пътното превозно средство и броя на осите, екологичните му характеристики и се определят за всеки отделен път или пътен участък.

(2) Контролът при навлизане и излизане на пътно превозно средство по платената пътна мрежа, отчитането на изминатото разстояние, както и заплащането на тол таксата се извършват чрез Електронна система за събиране на тол такси. Условията и редът за функциониране на Електронната система за събиране на тол такси се определят в наредбата по чл. 10, ал. 7.

(3) Тол таксата се заплаща от собственика или ползвателя на пътното превозно средство за всички пътни превозни средства с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона, извън тези по чл. 10а, ал. 9, като заплащането дава право на пътното превозно средство, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки.

(4) Размерът на дължимата за плащане тол такса се определя въз основа на реално получени деклариранни тол данни, удостоверени по реда, предвиден в наредбата по чл. 10, ал. 7, или чрез закупуването на еднократна маршрутна карта, която дава право на ползвателя на пътя да измине предварително заявено от него разстояние по определен маршрут като същата важи само за пътното превозно средство, чийто регистрационен номер е бил правилно деклариран от собственика или ползвателя му. В наредбата по чл. 10, ал. 7 се определят и начините за изчисляване и заплащане на дължимите тол такси.

(4а) Отговорността при неправилно деклариранни данни в маршрутната карта е на собственика или на ползвателя. При неправилно деклариранни данни относно регистрационния номер на пътното превозно средство, включително и на държавата, в която е регистрирано, или периода на валидност на маршрутната карта, се счита, че за пътното превозно средство не е заплатена тол такса.

(5) Когато не е възможно да се установи действително изминатото разстояние поради причини, които не се дължат на техническа неизправност на поддържаната от Агенция „Пътна инфраструктура“ Електронна система за събиране на тол такси, се приема, че съответното пътно превозно средство е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия маршрут по протежението на платената пътна мрежа, в който случай собственикът или ползвателят заплаща максимална такса, определена в тарифата по чл. 10, ал. 6.

(6) За намаляване на вредното въздействие върху околната среда от пътните превозни средства при определяне размера на таксите в тарифата по чл. 10, ал. 6 Министерският съвет определя по-ниски такси за пътните превозни средства по ал. 3, които отговарят на екологична категория „ЕВРО III“, „ЕВРО IV“, „ЕВРО V“, „ЕВРО VI“ и по-висока, включително за „ЕЕV“.

т.31 "Платена пътна мрежа" е система от пътища и техни участъци, за преминаването по които се събира винетна такса или тол такса и които са определени за такива от Министерския съвет по реда на чл. 10, ал. 3.

т.35 "Тол сегмент" е обособена част от път или пътен участък от платената пътна мрежа, индивидуализиран с идентификационен номер и посока на движение, за навлизането в който се дължи тол такса съобразно дължината на тол сегмента и определената в тарифата по чл. 10, ал. 6 ставка за съответния път или пътен участък.

ТАРИФА ЗА ТАКСИТЕ , КОИТО СЕ СЪБИРАТ ЗА ПРЕМИНАВАНЕ И ПОЛЗВАНЕ НА РЕПУБЛИКАНСКАТА ПЪТНА МРЕЖА

Чл. 27. (в редакция към датата на дейнието) За ползване на платената пътна инфраструктура от пътни превозни средства се заплаща такса за изминато разстояние - тол такси, както следва:

Пътни превозни средства		Платена пътна инфраструктура			
		Цена на тол такса (лв./км)			
		АМ	I клас	II клас	
Товарен автомобил над 3,5 т – до 12 т	ЕЕV	ЕВРО VI,	0,04	0,04	0,04
		ЕВРО V	0,04	0,04	0,04
	и IV	ЕВРО III	0,05	0,05	0,05
	II	ЕВРО 0, I,	0,07	0,07	0,07
Товарен автомобил над 12 т с 2 – 3 оси	ЕЕV	ЕВРО VI,	0,11	0,1	0,1
		ЕВРО V	0,12	0,12	0,11
	и IV	ЕВРО III	0,15	0,15	0,14
	II	ЕВРО 0, I,	0,22	0,21	0,21
Товарен автомобил над 12 т с 4 и повече оси	ЕЕV	ЕВРО VI,	0,18	0,17	0,16
		ЕВРО V	0,2	0,19	0,18
	и IV	ЕВРО III	0,25	0,24	0,23
	II	ЕВРО 0, I,	0,36	0,35	0,34
Пътни превозни средства, предназначени за	ЕЕV	ЕВРО VI,	0,04	0,03	0,02

превоз на пътници с повече от 8 места за сядане, без мястото на водача, до 12 т		ЕВРО V	0,05	0,04	0,03
	и IV	ЕВРО III	0,06	0,05	0,04
	II	ЕВРО 0, I,	0,08	0,07	0,05
Пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от 8 места за сядане, без мястото на водача, над 12 т.	EEV	ЕВРО VI,	0,05	0,04	0,03
		ЕВРО V	0,06	0,05	0,04
	и IV	ЕВРО III	0,07	0,06	0,05
	II	ЕВРО 0, I,	0,09	0,08	0,06

Чл. 29. (1) (в редакция към датата на деянието)При невъзможност да се установи действително изминатото разстояние поради причини, които не се дължат на техническа неизправност на Електронна система за събиране на тол такси, се приема, че съответното пътно превозно средство с българска регистрация е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия маршрут по протежението на платената пътна мрежа, в който случай собственикът или ползвателят заплаща максимална такса в следния размер:

Пътни превозни средства		В лева	
Товарен автомобил над 3,5 т – до 12 т	EEV	ЕВРО VI,	27,00
		ЕВРО V	27,00
	IV	ЕВРО III и	34,00
	II	ЕВРО 0, I,	48,00
Товарен автомобил над 12 т с 2 – 3 оси	EEV	ЕВРО VI,	71,00
		ЕВРО V	82,00
	IV	ЕВРО III и	102,00
	II	ЕВРО 0, I,	146,00
Товарен	EEV	ЕВРО VI,	119,00
		ЕВРО V	133,00
		ЕВРО III и	167,00

автомобил над 12 т с 4 и повече оси	IV	
	II	ЕВРО 0, I, 242,00
Пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от 8 места за сядане, без мястото на водача, до 12 т	EEV	ЕВРО VI, 24,00
		ЕВРО V 31,00
	IV	ЕВРО III и 38,00
	II	ЕВРО 0, I, 49,00
Пътни превозни средства, предназначени за превоз на пътници с повече от 8 места за сядане, без мястото на водача, над 12 т	EEV	ЕВРО VI, 24,00
		ЕВРО V 31,00
	IV	ЕВРО III и 38,00
	II	ЕВРО 0, I, 49,00

VI. Относими разпоредби на правото на Европейския Съюз:

ДИРЕКТИВА 1999/62/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА ОТНОСНО ТАКСУВВАНЕТО НА ПРЕВОЗНИ СРЕДСТВА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕ НА ПЪТНИ ИНФРАСТРУКТУРИ

Член 1

1. Настоящата директива се прилага по отношение на:

а) данъците, налагани за тежкотоварните превозни средства; б) ТОЛ таксите и таксите за ползване, налагани на превозните средства.

Член 2 (7)

„ТОЛ такса“ означава определена сума, която се заплаща във връзка с превозно средство, въз основа на изминатото разстояние по дадена инфраструктура и в зависимост от типа превозно средство, заплащането на която дава право на същото превозното средство да използва инфраструктурата, и която се състои от една или повече от следните такси:

а) такса за инфраструктура; б) такса за задръствания; или в) такса за външни разходи;

Член 9а

Държавите-членки установяват съответен контрол и определят система от наказания, приложими за нарушаване на националните разпоредби, приети по настоящата директива. Те предприемат всички необходими мерки, за да гарантират изпълнението на тези национални разпоредби. Установените наказания трябва да бъдат ефективни, съразмерни и възпиращи.

ХАРТА ЗА ОСНОВНИТЕ ПРАВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ.

Член 47

Право на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес

Всеки, чиито права и свободи, гарантирани от правото на Съюза, са били нарушени, има право на ефективни правни средства за защита пред съд в съответствие с предвидените в настоящия член условия.

Член 49, Пар.3

Тежестта на наказанията не трябва да бъде несъразмерна спрямо престъплението.

VI. Мотиви за преюдициалното запитване

Обществените отношения, свързани със собствеността, ползването, управлението, стопанисването, изграждането, ремонта, поддържането и финансирането на пътищата, както и с управлението на безопасността на пътната инфраструктура в Република България са предмет на уреждане в Закона за пътищата, който закон въвежда изискванията на Директива 1999/62/ЕС на Европейския парламент и на Съвета относно заплащането на такси от товарни автомобили за използване на определени инфраструктури, изменена с Директива 2006/38/ЕС на Европейския парламент и на Съвета - § 16 от ПЗР към ЗИД на Закона за пътищата (ДВ, бр. 43 от 29.04.2008 г.)

Условията и редът за ползване на платената пътна мрежа са регламентирани в Закона за пътищата, който въвежда задължение за собственика, респ. ползвателя на моторното превозно средство движещо се по платена пътна мрежа, в случаите когато то в общия случай е с обща технически допустима максимална маса над 3,5 тона да заплати ТОЛ такса, даваща право на пътното превозно средство, за което е заплатена, да измине определено разстояние между две точки. Съответно на така регламентирани в Закона за пътищата условия за ползване на платената пътна мрежа, в чл.102, ал.2 от Закона за движение по пътищата е въведена забрана за собствениците на пътно превозно средство или вписания в свидетелството му за регистрация ползвател, да не допускат движението на пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, ако за пътното превозно средство не са изпълнени задълженията във връзка с установяване на размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата според категорията на пътното превозно средство. В чл.179, ал. 3 от Закона за движение по пътищата е предвидено налагане на наказание „Глоба” в размер на 300.00 лева на водач управляващ пътно превозно средство по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което е дължима, но не е заплатена такса по чл. 10, ал. 1, т. 1 от Закона за пътищата. В чл.179, ал.3а от Закона за движение по пътищата е предвидено налагане на глоба в размер на 1800.00 лева на водач, който управлява пътно превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата по път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, за което не са изпълнени съответните задължения за установяване на изминатото разстояние, съгласно изискванията на Закона за пътищата, за участъка от път, включен в обхвата на платената пътна мрежа, който е започнал да ползва, или няма закупена маршрутна карта за същата,

съобразно категорията на пътното превозно средство. В чл.179, ал.3б от Закона за движение по пътищата е въведена наказуемост за собственик/ползвател на пътното превозно средство от категорията по чл. 10б, ал. 3 от Закона за пътищата, за което изцяло или частично не е заплатена дължимата такса по чл. 10, ал. 1, т. 2 от Закона за пътищата, включително в резултат на невярно декларирани данни, посочени в чл. 10б, ал. 1 от Закона за пътищата, с налагане на наказание глоба в размер 2500 лв., а ако собственикът или ползвателят са юридическо лице - имуществена санкция в размер 2500 лв. Същото е възприето и в чл. 187а, ал.2, т.3 от ЗДвП, според който ако собственикът на пътното превозно средство юридическо лице или едноличен търговец, допуснал движението на пътното превозно средство, без да са изпълнени задълженията по установяване размера и заплащане на съответната такса по чл. 10, ал. 1 от Закона за пътищата, му се налага имуществена санкция, която за нарушение по чл. 179, ал. 3б е в размер на 2500 лв., за нарушение по чл. 179, ал. 3а в размер на 1800 лева, а за нарушение по чл.179, ал.3 - в размер 300 лв.

Т.е. националният законодател е възприел, че при неизпълнение на задължение за установяване размер и заплащане на дължимата ТОЛ такса, и при незаплащане на компенсаторна такса по чл. 10, ал.2 от Закона за пътищата, която да освободи от административно наказателна отговорност виновните водачи на превозни средства, респ. собственици или ползватели допуснали неизпълнение на посоченото задължение, то същите следва да подлежат на административнонаказателна отговорност с налагане на наказание във горепосочения фиксиран в закона размер, а именно посочения от 300.00 лева за нарушение по чл. 179, ал.3, 1800 за нарушение по чл.179, ал.3а и 2500.00 лева за нарушение по чл.179, ал.3б, а съответно юридическите лица собственици или ползватели на м.п.с. допуснали движение на п.п.с. при неизпълнение на посочените задължения следва да понесат имуществена санкция в посочения абсолютно определен размер.

В хода на произнасяне по същество настоящият състав на Административен съд - Хасково констатира, че спорен по делото се очертава въпросът дали при предвидената възможност за освобождаване от административнонаказателна отговорност след заплащане на компенсаторна такса по чл. 10, ал.2 от Закона за пътищата, предвидените от националният законодател абсолютно определени размери на наказания за нарушение по чл. 10б, ал.2, налагано на основание чл. 179, ал.3, ал.3а и ал.3б от ЗДвП на физически лица, респ. налагано на основание чл. 187а, ал.2, вр. с чл.179, ал.3, ал.3а и ал.3б от ЗДвП на юридически лица, съответстват на изискванията на чл.9а от Директива 1999/62/ЕО, наказанията да бъдат съразмерни.

Този спорен по делото въпрос се основава на обстоятелството, че предвидените в чл.179, ал.3, ал.3а и ал.3б от ЗДвП и чл. 187а, ал.2 от ЗДвП размери на административно наказание, респ. имуществена санкция, не могат да бъдат изменени(намалени) от съда, разглеждащ въпроса за законосъобразността на наложеното наказание, в зависимост от вида, характера и тежестта на нарушението. Съдът също не може да определи по-леко по вид наказание, като съгласно законодателната уредба не може да приеме и че деянието може да представлява маловажен случай поради законовата забрана на чл. 189з от ЗДвП независимо, че конкретните му особености може да водят на извода, че предвид липсата или незначителността на вредните последици или другите смекчаващи обстоятелства, случаят е именно такъв.Т.е. националният съд е изправен пред невъзможността да извърши преценка съответно ли е предвиденото в закона наказание за осъществено нарушение по установяване размера и заплащане на ТОЛ такса и да отчете различните характеристики на конкретните случаи, като например изцяло или частично не е заплатена дължимата такса, какво е изминатото разстояние без заплащане на такса, дали отговорността е обективна, както при юридическите лица, в който случай имуществената санкция се дължи без значение от вината, респ. при нарушения осъществени от физически лица - дали деянието е извършено при условията на умисъл или при непредпазливост.

Същевременно настоящият състав отчита и разликата между глобата/имуществената санкция от една страна и таксата от друга. Разликата между глобата, респ. имуществената санкция и таксите като публично държавно/общинско вземане, е че глобата и имуществената санкция са административно наказание, резултат от упражнена административнонаказателна репресия. Докато основанието и размерът на таксата се определят в административния процес, основанието и размерът на глобата се определят в административнонаказателния процес, в който се прилагат принципите на санкционното право. В тази връзка следва да се съобрази, че таксата не подлежи на оспорване пред съд, т.е. лицето не може да упражни правото си на защита нито срещу размера ѝ, нито срещу необходимостта същата да бъде заплатена, размерът ѝ не е определен със закон, а с тарифа, която не представлява нормативен акт.

В тази връзка е възможно да се направи извод, че налагане наказание/имуществена санкция във фиксиран размер би се оказало в несъответствие с принципа по чл.49 пар.3 от Хартата на основните права на Европейския съюз за съразмерност на наказанието спрямо наказуемото деяние, за чието съблюдаване държавите - членки са задължени при въвеждането на санкциите по чл.9а Директива 1999/62/ЕО, а задължението за внасяне на неподлежаща на оспорване компенсаторна такса би се оказало в несъответствие с изискването на чл. 47 от същата харта, доколкото съответното лице, дължащо заплащане на същата, няма ефективни правни средства за защита пред съд.

На настоящия състав е известно решение на СЕС от 22 март 2017г. по съединени дела С – 497 /15 и С-498/15г., според което чл.9а от Директива 1999/62/ЕО на Европейския парламент и на съвета от 17 юни 1999г., не допуска система от наказания която предвижда налагане на фиксирана глоба за всички нарушения на правилата относно задължението за предварително заплащане на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им. Съдебният състав обаче отчита, че възприетата в главното производство по цитираното дело система от наказания е била различна. Наред с това от посочената в същото решение приложима национална уредба не се установява и възможност за избягване налагане на наказание при заплащане на компенсаторна такса в определен в съответна тарифа размер. В тази връзка следва да се посочи, че за установените нарушения по заплащане на дължими тол такси българският национален законодател е предвидил, че независимо от понасяне на административно наказателната отговорност с налагане на „глоба“ или „имуществена санкция“ съответното лице следва да заплати и незаплатения размер на ТОЛ такса за ползване на пътната мрежа, който в случаите когато може да бъде установено действително изминатото разстояние се определя в абсолютен(максимален) размер определен в тарифата по чл. 10, ал.6 от Закона за пътищата, а именно в Тарифата за таксите, които се събират за преминаване и ползване на републиканската пътна мрежа, като съобразно правилата на чл.10б, ал.5 от ЗП се счита, че съответното пътно превозно средство е изминало разстояние, съответстващо на най-дългата отсечка между две точки от платената пътна мрежа, определена по най-прекия маршрут по протежението на платената пътна мрежа.

Предвид гореизложеното и доколкото отговорът на този спорен по делото въпрос е от съществено значение за правилното решаване на спора в основното производство настоящият състав на съда намира, че за правилното решаване на спора, с който е сезиран, е необходимо по реда на чл. 267, пар. 3, вр. пар. 1, б. „а” и б. „б” от ДФЕС да бъдат зададен формулирания по-долу въпрос, поради което и на основание чл. 628 от ГПК във връзка с чл. 144 от АПК, както и на основание чл. 631 от ГПК във връзка с чл. 144 от ГПК , Административен съд Хасково, тричленен състав

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ ХОДА ПО СЪЩЕСТВО.

ОТПРАВЯ преюдициално запитване до Съда на Европейския съюз по член 267, параграф първи от Договора за функциониране на Европейския съюз със следния въпрос:

Дали нормата на чл.9а от Директива 1999/62/ ЕО на Европейският парламент и на Съвета от 17.06.1999г. относно заплащането на такси от тежкотоварни автомобили за използване на определени инфраструктури, трябва да се тълкува в смисъл, че предвиденото в този член изискване за съразмерност на установените наказания за нарушения на националните разпоредби, приети по тази директива, не допускат национална правна уредба, като разглежданата в главното производство, която предвижда налагане на глоба или имуществена санкция във фиксиран размер за нарушенията на правилата относно задължението за предварително установяване и заплащане на размера на таксата за ползване на пътната инфраструктура, независимо от характера и тежестта им, при положение, че е предвидена възможност за освобождаване от административнонаказателна отговорност при заплащане на т.нар.“компенсаторна такса“.

СПИРА производството по административно наказателно дело (касационно) № 997/2022г. по описа на Административен съд Хасково до произнасянето на Съда на Европейския съюз.

ОПРЕДЕЛЕНИЕТО не подлежи на обжалване.

Председател:

Членове: 1.

2.